Написав Атанайя Та
П'ятниця, 14 червня 2013, 13:44

Джерело: Друг читача

Яким чином Олексію Волкову вдається «без відриву від виробництва» писати книги та перемагати у літературних конкурсах – невідомо. Причому той, хто прочитав бодай одну книгу Волкова, назавжди змінює свої уявлення про детектив – адже, крім традиційного захопливого сюжету, волковським детективам притаманні гарна, не спрощена мова і широка палітра художніх засобів. Це справжні літературні твори, після яких планка очікувань читача високо підіймається… Олексій Волков рідко буває в Києві, оскільки працює хірургом у Козівській районній лікарні на Тернопільщині. Але іноді літературні події вимагають його присутності у столиці – як же було змарнувати таку нагоду поспілкуватися з письменником?

– Почнемо з ідіотського запитання: як Ви почали писати?

– Воно не ідіотське, просто традиційне – його часто ставлять. У студентські роки я був переконаний, що надрукуватися неможливо – власне, тоді й часи такі були. Кон'юнктура… Для того, щоб надрукуватися, треба було писати угодну літературу. І довгий час усе писалося в стіл, виключно для свого задоволення, для друзів, для знайомих, для родичів… Такий був початок.

– Розенбаум свого часу казав, що творчих людей треба гнати з медицини, бо коли до них приходить муза, вони випадають з реальності, і доля людини, яку вони мають врятувати, під великим питанням. Ви з цим згодні?

– Ні, я не згоден. Тому, що все-таки у людини є щось первинне від професії… Я розглядаю медицину, хірургію як професію, а літературу – як захоплення. Можливо, якби я починав жити за рахунок літератури, то ситуація би помінялась. Але фактично живу я за рахунок медицини. Хоча це теж приносить якісь там прибутки, але все одно – є первинне, і є для задоволення.

– Взагалі-то мало є українських письменників, які живуть з літератури… Проте Вам гріх скаржитися – Ви достатньо відомий і видаваний. Як Вам узагалі вдалося пробитися в цю когорту, якщо Ви не кинули на це всі сили, а й зараз ставите медицину у своєму житті вище за літературу?
– Власне, це випадок. Це було в 2001 році, на той час один мій близький родич працював головним редактором журналу, і мав трошки більше уявлень про всю цю кухню. Прочитавши одне, друге з того,що лежало в моєму столі, він порадив надрукуватися. У мене був скептицизм відносно того, але якраз тоді я випадково побачив рекламу конкурсу «Золотий Бабай» Братів Капранових – це був другий «Бабай», другий і останній – і надіслав туди одну свою роботу. І якраз так сталося, що гран-прі дістався саме їй. А далі – пішло-поїхало… Тоді з'явилася спокуса кинути до чортової матері ту медицину. Тоді якраз був такий гарний поштовх, що на цій хвилі можна було би рвонути. Але це треба наважитися… Справа в тому, що медицина була і буде завжди, а з літературою все інакше: сьогодні тебе друкують, завтра не друкують, а післязавтра у нашій країні взагалі можливо все. Знов-таки, питання музи – це таке діло… Якщо вже впряжешся, то треба музу стимулювати.

– А Ви детективи з дитинства любили?
– Так, звичайно! Взагалі пригодницьку літературу. Хоча я читав до того, як серйозно почав писати – потім перестав. Єдиний виняток – це коли я працював у журі «Коронації слова», тоді я був змушений прочитати всі запропоновані роботи, аби винести своє рішення. Для мого не читання є дві причини. По-перше, читати нема часу (іноді навіть писати нема часу). А по-друге – це побоювання почати когось копіювати. Фактично стиль письменника – це синтез стилів його вчителів. А вчителів було багато… Це Стівенсон, це Джек Лондон, це той самий Конан Дойль (взагалі один з моїх улюблених письменників), це Майн Рід. Але, повторюю, воно все читалося раніше – у дитинстві, в юності… Тепер же читати боюся, бо зразу захочеться скопіювати прочитане. А це вже крок назад.

– Коли Ви пишете, то уявляєте свою читацьку аудиторію?
– Цілком! Справа в тому, що читацька аудиторія – і не тільки моя, а й інших серйозних письменників – вимирає. Мені, наприклад, дуже не подобалася та країна, той порядок, та ідеологія, я того всього не виносив, але в ті часи існував хороший, грубенький прошарок інтелігентних і порядних людей, для яких не головним було бабло, розумієте?

Зараз цей прошарок знищився, розсмоктався – як сніг розтанув і вода всякла, H2O є, а снігу нема… Тому аудиторія досить обмежена, бо зараз,як ланцюгова реакція, іде дуже страшний, згубний процес примітивізації суспільства. Популярне у нас зараз що? Попса всякого роду! Взяти будь-яку популярну книжку, музику чи кіно – все примітив, попса… Але ця аудиторія існує, і мені приємно, що я для них щось можу зробити. В основному це люди інтелектуальні, думаючі.

– Вважається, що якраз пригодницька література і розрахована на максимально широку аудиторію – адже це те, що люблять майже всі!
– Будь-яка література у будь-якому жанрі буває погана і хороша. А якщо брати суто детектив – я вважаю, що детектив – це більш досконалий жанр, ніж багато інших, можливо, навіть найдосконаліший… Що таке художня книжка будь-якого жанру – за винятком тієї ж низькопробної попси? Це психологія, філософія, живопис і історія. А детектив – усе те саме, але плюс математика, плюс логіка і плюс архітектура.

– Архітектура?
– Так, тому що детектив – це жанр, у якому всі гвинтики мусять бути чітко вкручені, різьба в різьбу, і конструкція має стояти і не хитатися. Все має бути виміряно до міліметра! Якщо все не увійшло в свої пази, то це не детектив!

– Ви пишете на дозвіллі чи берете творчу відпустку, щоб зосередитись?
– Траплялися випадки, коли доводилося брати відпустку – коли було нормальне замовлення, які треба було написати швидко і на якому можна було заробити. Але в основному пишеться, коли є час, бажання і натхнення. Як правило, це ранок – зимовий або весняний, бо влітку у людини набагато менше вільного часу. Як почало писатися, пішло-пішло – кожного ранку встаєш о п'ятій годині… там спізнишся на роботу, там сачконеш…

– Начальство як ставиться до «спізнишся, сачконеш»?
– Коли хтось приїжджає і треба шиконути – от у нас є живий письменник, майже класик, ось його книжки, які він вам подарує – так, начальство цінує! А коли папери занедбані, а вже кінець місяця – тоді нічого в заслуги не йде!(Сміється.) Ну, це наш спосіб життя…

– Не можемо не поговорити про екранізацію – адже Ви автор кіносценарію «Лікарня», тим більше Ваш роман «Лікарня на відлюдді» чекає на екранізацію. Багато письменників погано ставляться до екранізацій власних творів – з одного

боку розуміють, що це необхідний крок, з іншого бачать, що виходить на вихлопі, і кажуть: «Ні! Ні!». Не боїтесь?

– Знову-таки, наше кіно так само хворе, як і література. Я рахую, що кіна в нас взагалі немає. Все від бідності… Власне, «Лікарня на безлюдді» писалася як сценарій. Її купив «1+1», і вона лягла на полицю. Я, бачачи, що твір пропадає, переробив його на книжку, і Капранови її видали. Звичайно, мені б дуже хотілося, щоб екранізувались книжки. Не раз були пропозиції – і від «Інтеру», і від «1+1», і від других каналів. Але коли починали розбиратися – з'ясовувалося, що не кінематографічна книжка. Чому не кінематографічна? Тому що вимоги нашого сучасного кіно – закритий простір, обмежена кількість людей, два квартали, дві машини… Все знову-ж таки впирається в бабло. А якщо вже таку книжку, яка вже написана, переробляти, заганяти в якісь рамки – отаке й виходить. Ще й важко загнати…

Написав Атанайя Та
П'ятниця, 14 червня 2013, 13:44

